

ZİRAİ DON HASAR TESPİT KOMİSYONU DEĞERLENDİRME TOPLANTISI ORDU'DA YAPILDI

12-13 Nisan 2025 tarihlerinde yaşanan zirai don afeti ardından fındık başta olmak üzere birçok tarımsal ürün rekoltesinde ciddi kayıplar söz konusu oldu. Bu süreç ardından TBMM’de Zirai Don Hasar Tespit Komisyonu oluşturuldu. Komisyon fındıkla ilgili tespit ve değerlendirme toplantısını 28.06.2025 tarihinde Ordu’da yaptı. Toplantıya katılan Konsey Başkanımız Cem Şenocak değerlendirme tespitlerini komisyona sundu.

Başkan Şenocak’ın değerlendirmeleri özetle şu şekilde oldu;

- Zirai donla ilgili dünyanın ve ülkemizin en büyük fındık üreten ili Ordu’da 0-1.300 metre rakıma kadar fındık üretilmektedir. Bu kadar büyük bir alanda %50’nin üzerinde zarar söz konusudur. Bu durum, 2025 sezonunda fındık fiyatının yükseleceği beklentisini artırmıştır.

- Diğer yandan, fındık dikili tüm belgelerinde özellikle 300-500 metre rakım ve üzerinde, miras yoluyla bölünmüş ve küçük ölçekli işletmelerde üretim yapan fındık üreticileri dondan %100’e yakın olumsuz etkilendiği için kredi destekleri ve borç ötelenmesi gibi kalemlerde desteklenmelidir.

- Alan Bazlı Gelir Desteği, uygulamaya sokulan 2009 yılındaki gibi %6 eğimli arazilerde ilk çıktığı hâliyle 100 dolar olarak revize edilmelidir. Üretime ve bahçesine küsen üreticinin tekrar motive edilmesi, göçün önlenmesi için bu zaruriyettir. Ayrıca dondan zarar gören üretici birçok kalemde desteklenmelidir.

- 2024 fındık ihracat sezonu için Türkiye ‘nin hedefi 330 bin ton iç beklentisinden 315 bin ton iç fındık ihraç beklentisine revize edildi. Bunun kabuklu karşılığı da 600-630 bin tondur. Bu ihracat performansı ile 2025 Ağustos ayı sonu itibarıyla yaklaşık 3 milyar dolar gelir elde etmeyi hedefliyoruz. 2025 mahsulündeki zirai don ihracatımızı miktar bazında olumsuz etkileyecektir. Miktar bazında 250-275 bin ton iç fındığa gerileme riski olsa da fiyatın yüksek teşekkül edeceği beklentisiyle gelirimizin 3 milyar doların altına düşmeyeceğini tahmin ediyoruz. Hatta üstüne çıkabilir.

- 2025 mahsulü rekoltesi konusunda muhtelif söylem ve tahminler olsa da ürün çuvala girmeden net bir ifadede bulunmak mümkün değildir.